

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2142

Vragen van de leden **Groothuizen** (D66) en Voordewind (ChristenUnie) aan de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid over *de kabinetsbrief Vervolgmaatregelen aanpak coronavirus* (ingezonden 17 maart 2020).

Antwoord van Staatssecretaris **Broekers-Knol** (Justitie en Veiligheid) (ontvangen 18 maart 2020).

Vraag 1, 2 en 3

Betekenen deze maatregelen dat de mogelijkheid om asiel in Nederland aan te vragen tot 6 april is opgeschort?¹ Zo nee, wat betekenen de maatregelen dan concreet voor de mogelijkheid om asiel aan te vragen in Nederland? Klopt het dat als gestopt wordt met identificatie en registratie, wat dus leidt tot het niet kunnen doen van een asielaanvraag, het recht op opvang vervalt? Zo ja, deelt u de mening dat dit niet het geval mag zijn en dat ook deze mensen recht op opvang moeten houden? Zo nee, waarom niet? Waar zullen vreemdelingen die na 15 maart 2020 in Nederland aankomen, en dus niet tot het COA worden toegelaten, verblijven? Deelt u de mening dat ook voor deze mensen een gepaste alternatieve opvang gevonden moet worden, zeker in het geval van kwetsbare mensen, zoals kinderen, gezinnen en ouderen?

Antwoord 1, 2 en 3

De asielprocedure zoals wij die kennen is een procedure die gepaard gaat met een groot aantal contactmomenten met veel personen van verschillende organisaties en ook nog eens met een behoorlijk aantal verplaatsingen van personen door het hele land, waar de asielzoekerscentra gelegen zijn. Dit, afgezet tegen de absolute noodzaak om de verspreiding van het virus maximaal te controleren, maakte het onmogelijk het asielproces na afgelopen zondag in stand te houden. Het besluit dat is genomen is dat voor asielzoekers die zich nieuw aanmelden de asielprocedure wordt opgeschort». Gezien het contact-intensieve karakter van het asielproces is een andere keuze niet verantwoord geacht. Er zal nog wel registratie plaatsvinden van personen die zich melden voor asiel, maar die beperkt zich tot het noodzakelijke, zoals het afnemen van vingerafdrukken en op basis daarvan doorzoeken van de Nederlandse en Europese systemen, fouilleren, doorzoeken van bagage en innemen van documenten. We doen wat nodig is in het kader van de

¹ Kamerstuknummer 2020D10640

openbare orde en de volksgezondheid, maar starten niet de stappen van de asielprocedure.

Tegelijk wordt gewerkt aan de inrichting van een noodonderdaklocatie waar mensen, die nu niet kunnen instromen in het asielproces, onderdak en basale voorzieningen kunnen vinden. Tot die noodonderdaklocatie gereed is wordt deze personen op andere wijze sober onderdak geboden. Opvang in de opvangcentra van het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) is voor nieuwe asielzoekers echter niet aan de orde tot 6 april. Evenmin zal tot 6 april opvang worden beëindigd van personen die reeds bij het COA worden opgevangen.

Vraag 4

Kunt u toelichten wat wordt bedoeld met de zinsnede dat «in beginsel» terugkeergesprekken geen doorgang zullen vinden? Wanneer vinden terugkeergesprekken wel doorgang?

Antwoord 4

Daarmee wordt bedoeld dat enkel in bijzondere situaties terugkeergesprekken doorgaan. Dat wordt op individueel niveau van dag tot dag bekeken. Gedacht kan worden aan een terugkeergesprek met een vreemdeling die na een strafrechtelijk traject in vreemdelingenbewaring is gesteld.

Vraag 5

Wat valt er concreet onder spoedzaken?

Antwoord 5

In de genoemde brief aan uw Kamer is aangegeven dat de loketfunctie van de IND wordt beperkt tot spoedzaken. Hierbij gaat het om zaken die redelijkerwijs geen uitstel kunnen dulden en die niet evident een risico vormen op het verdere verspreiding van het virus. Gedacht kan bijvoorbeeld worden aan niet uitstelbare verblijfskwesties ten behoeve van personen die juist kunnen helpen bij de beheersing van het virus of medisch personeel.

Vraag 6

Welke zaken en onderdelen van het proces vinden nog wel doorgang als het gaat om de asielprocedure? In hoeverre is het mogelijk om bijvoorbeeld een deel van de gesprekken via Skype of een ander online communicatiemiddel te laten verlopen?

Antwoord 6

De inrichting van het asielproces middels Skype of andere online communicatiemiddelen is niet goed mogelijk. De asielzoeker zal daarbij immers altijd begeleid moeten worden. Van personen die de Nederlandse taal en samenleving niet kennen, kan niet worden verwacht dat zij dit zelf organiseren. Juist die begeleiding zal altijd een menselijk contact vergen en is op dit moment niet gewenst.

Vraag 7

Wat is het verwachte effect van de genomen maatregelen op de wacht- en doorlooptijden bij de Immigratie en Naturalisatie dienst (IND)?

Antwoord 7

Daarover is op dit moment nog weinig te zeggen. Zeker zullen de nu noodzakelijke maatregelen een negatief effect hebben op de doorlooptijden van de personen die nu in procedure zijn. Hoe het verloop van de verdere noodzakelijke maatregelen voor de aanpak van het coronavirus zal zijn is nu nog niet te zeggen. Evenmin kan daarvoor een tijdpad gegeven worden.

Vraag 8 en 9

Wat wordt in de Asielzoekerscentra (AZC) gedaan om een (mogelijke) uitbraak en verspreiding van het Coronavirus in te dammen? Hoe worden de bewoners, in het bijzonder kwetsbare bewoners zoals ouderen, beschermd tegen een Corona-uitbraak? Zijn er voldoende testen beschikbaar om op het Coronavirus te testen? Ligt er een plan klaar indien het Coronavirus uitbreekt in één van de AZC's? Zo ja, wat houdt dit noodplan in? Zo nee, acht u het niet verstandig een dergelijk plan op te stellen? Zo nee, waarom niet?

Worden bewoners van de ACZ's proactief geïnformeerd over het Coronavirus en hoe zij zichzelf hiertegen kunnen beschermen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 8 en 9

Het COA heeft medewerkers en bewoners geïnformeerd over de noodzaak om verspreiding van het virus te voorkomen, waaronder contacten te beperken tot alleen de noodzakelijke contacten. In het Protocol Infectieziekten staat informatie over hoe je moet handelen bij (een vermoeden van) besmetting en welke preventieve richtlijnen er zijn om je te beschermen. Op opvanglocaties in het land werkt het COA nauw samen met de GGD. Bewoners met gezondheidsklachten worden verwezen naar Gezondheidszorg Asielzoekers (GZA). Informatie is in meerdere talen beschikbaar. Voor gevallen waarin sprake is van besmetting zijn scenario's opgesteld. In die gevallen zal altijd lokaal worden samengewerkt en afgestemd met de GGD. Wat de scenario's inhouden kan per locatie verschillen, maar zal tevens in de loop van de tijd verschillen.

Vraag 10

Kunt u deze vragen zo snel mogelijk beantwoorden?

Antwoord 10

Ja.